

Učni načrt

ZVOČNO-GLASBENA DELAVNICA

Umetniška gimnazija, dramsko-gledališka smer

Druge oblike samostojnega ali skupinskega dela (70 ur)

UČNI NAČRT

ZVOČNO-GLASBENA DELAVNICA

Gimnazija; umetniška gimnazija, dramsko-gledališka smer

Druge oblike samostojnega ali skupinskega dela (70 ur)

Predmetna komisija:

Marjan Bevk, Gimnazija Nova Gorica, predsednik

Natalija Arčon, Gimnazija Nova Gorica, članica

Avtor:

mag. **Ivan Špacapan**, Gimnazija Nova Gorica

Recenzenta:

dr. **Branka Rotar Pance**, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo

Staša Peršolja Bučinel, Gimnazija Nova Gorica

Izdala: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. Igor Lukšič

Za zavod: mag. Gregor Mohorčič

Uredila: Lektor'ca

Jezikovni pregled: Lektor'ca

Ljubljana, 2010

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.091.214:78(0.034.2)

ŠPACAPAN, Ivo

Učni načrt. Zvočno-glasbena delavnica [Elektronski vir] :
gimnazija, umetniška gimnazija, dramsko-gledališka smer : druge
oblike samostojnega ali skupinskega dela (70 ur) / avtor Ivan
Špacapan. - El. knjiga. - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in
šport : Zavod RS za šolstvo, 2010

Način dostopa (URL): [http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2010/
programi/gimnazija/umet_gim/UN_Zvocno-glasbena_delavnica.pdf](http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2010/programi/gimnazija/umet_gim/UN_Zvocno-glasbena_delavnica.pdf)

ISBN 978-961-234-895-3 (Zavod RS za šolstvo)

250772480

Sprejeto na 128. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 17. 12. 2009.

KAZALO

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	4
2 SPLOŠNI CILJI IN KOMPETENCE	5
3 CILJI IN VSEBINE.....	6
3.1 Delo v delavnici	6
4 PRIČAKOVANI DOSEŽKI/REZULTATI	8
5 MEDPREDMETNE POVEZAVE	9
6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.....	11

1 OPREDELITEV PREDMETA

Zvočno-glasbena delavnica v okviru umetniške gimnazije dramsko-gledališke smeri podpira ustvarjanje zvočne podobe dramsko-gledaliških vsebin ter hkrati razvija specifične vsebine, sposobnosti in znanja, ki se povezujejo s poklici, povezanimi z gledališčem.

2 SPLOŠNI CILJI IN KOMPETENCE

Splošni cilji:

- ustvarjanje in poustvarjanje glasbe: glasbeno opremljanje predstav ali video posnetkov,
- uporaba zvočne tehnologije za snemanje glasbe (uporaba snemalnih naprav in ustreznih snemalnih tehnik),
- poslušanje in prepoznavanje kvalitete in umetniške vrednosti glasbenih posnetkov.

3 CILJI IN VSEBINE

Cilji in vsebine oziroma dejavnosti so urejeni po tematskih sklopih ter vsebujejo operativne in procesnorazvojne cilje.

3.1 DELO V DELAVNICI

Cilji

Dijaki:¹

- v sodelovanju z režiserjem ali mentorjem analizirajo sporočila gledališke ali filmske predstave in pripravijo načrt glasbene opreme predstav ali videoposnetkov,
- glasbeno opremo gledališke ali filmske predstave pripravijo z instrumentarijem osnovne pop-rock zasedbe (komplet bobnov s činelami, synthesizer ali midi kontroler s kompletom virtualnih zvokov, električna kitara in ojačevalec, bas kitara in ojačevalec), orffovim instrumentarijem ter klasičnimi in ljudskimi instrumenti,
- spoznajo se z glasbenimi tehnikami in aranžmaji v različnih obdobjih zabavne glasbe in načinom sodobne produkcije in z njimi primerjajo svoje glasbene izdelke,
- spoznajo osnovne zakonitosti akustike in uporabljajo klasične, električne in elektronske instrumente, efekte, midi instrumente in naprave ter uporabo računalnika in virtualnih zvokov,
- se seznanijo z digitalno obdelavo zvoka (snemalna tehnika in editiranje in procesiranje zvoka), snemalne aparature in midi naprave ter posnamejo svoje izdelke.

¹ V tem učnem načrtu izraz *dijak* velja enakovredno za *dijaka* in *dijakinjo*. Enako velja izraz *učitelj* enakovredno za *učitelje* in *učiteljice*.

Vsebine

- Analiza gledališke predloge.
- Glasbeni aranžmaji različnih stilov in zasedb.
- Glasbeni instrumenti.
- Računalnik z glasbeno programsko opremo.
- Glasbeni avdio- in videoposnetki.
- Video posnetki predstav, filmi, ipd.
- Snemalni studio.

4 PRIČAKOVANI DOSEŽKI/REZULTATI

Pričakovani rezultati izhajajo iz zapisanih ciljev, vsebin in kompetenc. Za doseganje pričakovanih dosežkov dijakov je odgovoren učitelj z načrtovanjem in izvedbo pouka, dijaki pa s svojim delom in odgovornostjo, v skladu s svojimi sposobnostmi. Pričakovani dosežki so zapisani splošno, kar pomeni, da jih bodo dijaki dosegli v različnem obsegu in na različnih taksonomskih stopnjah.

Dijaki:

- poznajo in uporabljajo vlogo glasbe v gledališki ali filmski produkciji,
- pripravijo ali sodelujejo pri pripravi gledališke ali filmske glasbe,
- so seznanjeni z različnimi glasbenimi stili in osnovami glasbenega aranžmaja v različnih obdobjih zabavne glasbe in jih ustrezno uporabljajo,
- poznajo in uporabljajo osnovni sodobni glasbeni instrumentarij zabavne in jazz glasbe, električne in elektronske inštrumente, efekte, midi inštrumente in naprave, virtualne zvoke, vlogo računalnika v glasbi in osnovne funkcije uporabljenih glasbenih računalniških softverjev, osnovne snemalne naprave in pripomočke ter osnovne fizikalne zakonitosti zvoka,
- vzpostavijo kritičen odnos do lastnih glasbenih izdelkov.

5 MEDPREDMETNE POVEZAVE

Namen medpredmetnega ali interdisciplinarnega povezovanja je večja povezanost in prenosljivost znanja, s čimer ustvarjamo pogoje za večjo ustvarjalnost in podjetnost na vseh predmetnih področjih. Večja prenosljivost znanja oblikuje tudi suverenejšo osebnost, ki se laže sooča z različnimi izzivi v življenju, hkrati pa zmožnost povezovanja različnih znanj in spretnosti prispeva k večji kulturni in etični zavesti posameznika.

Medpredmetno povezovanje pomeni iskanje povezav svojega predmeta z drugimi predmetnimi področji, sodelovanje učiteljev različnih predmetnih področij, skupno načrtovanje obravnave sorodnih vsebin, izmenjava primerov in nalog, oblikovanje projektnega tedna in podobno. Medpredmetno načrtovanje lahko izvedemo s samostojno obravnavo medpredmetnih vsebin pri posameznem predmetu ali pa z medpredmetno izvedbo pouka (timsko poučevanje). Ker to zahteva veliko izkušenj in samoiniciativnosti, prav tako pa je organizacijsko zahtevnejše, poskušamo vsaj medpredmetno načrtovati in usklajevati.

Prepletenost in medijska dostopnost sodobne glasbe in glasbenih izdelkov in fizikalne zakonitosti zvoka z ustvarjanjem in življenjem človeka že same po sebi narekujejo medpredmetne povezave. V učnem procesu se lahko udeležijo na različnih področjih ter v povezavi z družboslovnimi in naravoslovnimi predmeti.

Smiselno vključevanje medpredmetnih povezav v učni proces omogoča dijaku:

- odkrivanje povezav zvočno-glasbene delavnice z umetnostnimi zvrstmi,
- poglobljeno razumevanje soodvisnosti glasbene kulture z zgodovinskimi in družbenimi gibanji,
- odkrivanje glasbenih značilnosti slovenskih pokrajin in drugih geografskih okolij,
- poznavanje bioloških procesov pri poslušanju in zaznavanju glasbe,
- razumevanje zakonitosti nastajanja zvoka in zvočnih pojavov,
- spoznavanje in uporabljanje računalniških programov za glasbo.

Opredelitev povezav

Slovenščina in tuji jeziki: komunikacija, tuja strokovna literatura, vrednotenje besedil.

Zgodovina: zgodovinska obdobja; časovni trak v razvoju in značilnostih glasbe; družbena gibanja; zgodovina ljudstev; nacionalne ideje; glasbene stvaritve kot odsev zgodovinskih družbenih okolij; soodvisnost razvoja glasbe in družbe, zgodovina tehničnih dosežkov.

Likovna umetnost, umetnostna zgodovina: arhitektura z glasbo povezanih ustanov; elementi grafike v sodobnem glasbenem zapisu; upodobitve glasbenih motivov – glasbena ikonografija; upodobitve glasbenih ustvarjalcev; estetska komunikacija in vrednotenje; oblika, kontrast, enakost, barva, harmonija, kompozicija, motiv.

Geografija: svetovni in regijski snemalni studii.

Informatika: glasba in glasbene informacije na svetovnem spletu; ustvarjanje, snemanje, predvajanje glasbe; digitalno opismenjevanje.

Fizika: zvok; nihanje, frekvenca, oddajniki zvoka – zvočila, sprejemniki zvoka; hitrost, jakost zvoka; analiza glasu.

Matematika: razmerja, zbiranje, klasifikacija, interpretacija podatkov, predstavitev podatkov s tabelo ali diagramom.

Biologija: okolje; čutila, sluh, uho, dihala, dihalna pot, dihanje, govor; pevski organ.

Umetnost govora: sposobnosti pravilne komunikacije.

Umetnost giba: gibanje na odru, govorica telesa, scenski nastop.

Dramsko-gledališka delavnica: zvočno opremljanje in snemanje predstav.

Film in video: zvočno opremljanje video posnetkov.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Zvočno-glasbena delavnica se izvaja predvsem s praktičnim delom v obliki individualnega in skupinskega dela. Del ur je namenjen iskanju in opredelitvi povezav med glasbo ter besedno in plesno umetnostjo, gledališčem, filmom in multimedijskimi projekti ter načrtovanju vsebin glasbenega izdelka.

Teme, ki jih vsebuje zvočno-glasbena delavnica, so namenjene spoznavanju nekaterih načinov ustvarjanja sodobne in ljudske glasbe. Postavitev zvočne podobe gledališkega ali filmskega dela je lahko poskus oz. iskanje, lahko pa predstavlja tudi končni izdelek. Zaželeni so obiski različnih gostov, priporočljiv je obisk snemalnih studiev. Delo naj poteka strnjeno v večjih časovnih sklopih (popoldanske ali poldnevne aktivnosti).

Pričakovani dosežki so zapisani splošno, zato pri vrednotenju ne odražajo taksonomske ravni. Učitelj obravnava dosežke dijakov avtonomno, jih razgradi na različne taksonomske ravni in temu prilagodi oceno.

Vrednotenje je kompleksno in sprotno. Učitelj spremlja dijakove dosežke, ki se kažejo v njegovem razumevanju, uporabi, analizi in sintezi glasbenih vsebin. Pri vrednotenju učitelj upošteva dijakovo odzivanje in interes za posamezne glasbene dejavnosti, dejavno sodelovanje, sposobnost komuniciranja in ustvarjalnost.

Učitelj s preverjanjem pridobiva povratno informacijo o tehničnem znanju in stališčih dijakov ter vpliva nanje. Za kakovostno preverjanje in ocenjevanje znanja učitelj upošteva strokovna in didaktična znanja, različne načine, individualne posebnosti dijakov, doslednost, objektivnost, strpnost, načrtnost in javnost ocenjevanja. Oblike preverjanja in ocenjevanja, primerne za predmet zvočno-glasbena delavnica, so: ustno in pisno preverjanje in ocenjevanje, ocena projektnega dela, seminarska naloga. Oblike vrednotenja dosežkov dijakov morajo biti v skladu s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.